

Malmö stad
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2023-08-14 kl 15:00-15:35
Plats	Digitalt via Teams
Utses att justera	Håkan Fäldt
Protokollet omfattar	§366

Underskrifter	Sekreterare	
		Martin Ljungberg	
	Ordförande
		Katrin Stjernfeldt	
		Jammeh	
	Justerande
		Håkan Fäldt	

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)

Roko Kursar (L)

Håkan Fäldt (M)

Ej tjänstgörande ersättare

Stefana Hoti (MP)

Övriga närvarande

Andreas Norbrant (stadsdirektör)

Tomas Barring (chefsjurist)

Martin Ljungberg (nämndsekreterare)

Agnes Wemme (nämndsekreterare)

§ 366 Remiss från Justitiedepartementet - Skjutvapen och explosiva varor - skärpta straff för de allvarligare brotten (Ds 2023:11)

STK-2023-711

Sammanfattning

Promemorian lyfter fram att antalet skjutningar och sprängningar ökat i Sverige på senare år. Händelserna kan till stor del härledas till konflikter mellan kriminella grupperingar. I syfte att markera allvaret i vissa brott som kriminella nätverk ägnar sig åt, samt ge rättsväsendet bättre möjlighet att bekämpa sådan kriminalitet, föreslås skärpta straff för de allvarligaste brotten som möjliggör skjutningar och sprängningar. Förslagen förväntas leda till att fler personer avtjänar längre straff, vilket även innefattar barn och unga från 15 år.

Malmö stad har tidigare yttrat sig över Skärpta straff för brott i kriminella nätverk (SOU 2021:68), STK 2021-1132 samt Slopåd straffrabatt för unga myndiga (SOU 2018:85), STK-2020-1083.

Stadskontoret ställer sig i huvudsak bakom promemorians förslag. Det är konsekvent att straffskärpningen avgränsas till allvarligare brott.

När det gäller barn och unga pekar den samlade forskningen på att tidiga insatser är nödvändiga för att motverka att ungdomar begår våldsbrott och att myndighetssamverkan och stöd från civilsamhället ger effekt. Alltför repressiva åtgärder riskerar att ha motsatt effekt och gruppen unga lagöverträdare mellan 15-21 år betraktas i andra sammanhang fortsatt som mer skyddsvärda än de som har fyllt 21 år. Med utgångspunkt från resonemanget i tidigare utredning om fördelarna att behålla en oförändrad rättsskipning för lagöverträdare mellan 15 och 17 år (jfr Slopåd straffrabatt för unga myndiga, SOU 2018:85 och riksdagens beslut, bet. 2021/22:JuU5), framstår därför nuvarande förslag om straffskärpningar som får genomslag även för denna åldersgrupp som tveksamt ur ett barnperspektiv.

Den samlade forskningen visar att det finns ett behov av att arbeta långsiktigt och med tidiga insatser för att minska det grova våldet. Barnrättskommittén uppmanar i en rekommendation från februari 2023 bland annat Sverige att utarbeta en strategi för att förebygga ungdomsbrottslighet baserad på forskning om och analys av de bakomliggande orsakerna till barns inblandning i brottslighet, särskilt organiserad brottslighet, samt att aktivt främja icke-rättsliga åtgärder för barn som anklagas för brott och i möjligaste mån använda andra åtgärder än frihetsberövande. [Barnrättskommitténs rekommendationer till Sverige](#), s. 13-14, om unga lagöverträdare (februari 2023).

I Malmö stad arbetar man med ett pilotprojekt på individnivå som heter Trygga barnet, [Projekt: Trygga barnet - Malmö stad \(malmo.se\)](#). På universell nivå arbetar man sedan 2018 med risk- och skyddsfaktorer för att skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga i ett systematiskt trygghetsarbete benämnt Communities that care (CTC) i samverkan med förskola, skola, socialtjänst, polis, räddningstjänst, civilsamhälle, boende och näringsliv, [Communities That Care \(CTC\) - Malmö stad \(malmo.se\)](#). Malmö stad har även i samverkan med polisen och kriminalvården under flera år arbetat med Sluta skjut, som utgår från en strategi för att minska och förebygga dödligt samt grovt våld bland kriminella grupperingar, [Sluta skjut - Malmö stad \(malmo.se\)](#).

Sammantaget anser Stadskontoret att det saknas evidens som motiverar en straffskärpning för åldersgruppen 15–17-åringar. Mot bakgrund av risken att förslaget får motsatt effekt

anser Stadskontoret att regeringen bör inhämta ett underlag som beskriver hur en straffskärpning väntas påverka risken för unga att begå brott samt återfalla i brott. Parallellt vore det önskvärt med ett resonemang om vilka resurser som är nödvändiga att lägga på arbetet med förebyggande insatser för att minska rekrytering till de kriminella gängerna samt insatser för att försöka förmå och stödja dem som vill lämna gängerna.

Vid utdömning av påföljd för ungdomsbrott kommer socialtjänsten tvingas lägga ökade resurser på denna form av verkställighet. I enlighet med finansieringsprincipen menar Stadskontoret därför att det är nödvändigt att närmare utreda vilka ekonomiska konsekvenser som förslagen kan väntas leda till och därefter säkerställa att kommunerna kompenseras för dessa.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Justitiedepartementet.

Beslutsgång

Roko Kursar (L) yrkar att formuleringen "*Sammantaget anser Malmö stad att det saknas evidens som motiverar en straffskärpning för åldersgruppen 15–17-åringar. Mot bakgrund av risken att förslaget får motsatt effekt anser Malmö stad att regeringen bör inhämta ett underlag som beskriver hur en straffskärpning väntas påverka risken för unga att begå brott samt återfalla i brott*" i stadskontorets förslag till yttrande ersätts med formuleringen "*Malmö stad anser att regeringen bör inhämta underlag som beskriver hur en straffskärpning väntas påverka risken för unga att begå brott samt återfalla i brott*".

Håkan Fäldt (M) yrkar bifall till promemorians förslag, men med kompletteringen att förebyggande insatser är helt avgörande för att barn inte ska bli kriminella och riskera att drabbas av de föreslagna straffskärpningarna.

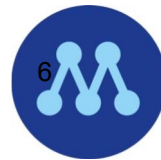
Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att bifalla Roko Kursars (L) förslag till beslut.

Reservationer och särskilda yttranden

Håkan Fäldt (M) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation, bilaga 2.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 230814 Remiss från Justitiedepartementet Skjutvapen och explosiva varor - skärpta straff för de allvarligaste brotten (Ds 2023:11)
- Förslag till yttrande KSAU 230814 Remiss från Justitiedepartementet Skjutvapen och explosiva varor - skärpta straff för de allvarligast brotten (Ds 2023:11)
- Skjutvapen och explosiva varor - Skärpta straff för-de allvarligaste brotten Ds 2023:11
- Remiss från Justitiedepartementet - Skjutvapen och explosiva varor - skärpta straff för de allvarligare brotten (Ds 2023:11)

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-08-14

Ärende 7. Remiss från Justitiedepartementet – Skjutvapen och explosiva varor – skärpta straff för de allvarligaste brotten

Moderaterna yrkade att förslaget till yttrande skulle avslås.

För Moderaterna är det en självklarhet att Malmö stad bör ställa sig bakom promemorians förslag, även förslagen som avser skärpta straff för grovt kriminella unga människor.

I en samhällsutveckling där 17-åringar skjuter ner andra människor med automatvapen är det förkastligt ur ett samhälls- och brottsofferperspektiv att dessa i dagsläget inte kan tilldelas adekvata straff. Det är välkommet att regeringen nu tar steg för att stärka brottsofferperspektivet i det svenska rättssamhället och samtidigt beklagligt att den styrande minoriteten inte maktar med att ge sitt stöd till för samhället så här pass viktiga reformer.

Däremot så delar Moderaterna helt stadskontorets uppfattning att det förebyggande arbetet är oerhört viktigt för att säkerställa att unga aldrig hamnar i kriminalitet. Många fler barn i Malmö måste få se sina föräldrar gå till jobbet, skolan kan inte användas som budgetregulator när pengarna är slut och Malmös socialdemokrater inte klarar av att göra politiska prioriteringar och förtroendet för socialtjänsten måste stärkas genom tidiga stödjande insatser som kan undvika tvångsåtgärder längre fram.

Då vårt förslag ej vann gehör reserverar vi oss till förmån för eget förslag.

Håkan Fäldt (M)